

Bibelens gave, 4. del

De katolske bispekonferencer for England & Wales og Skotland har udgivet et fælles læredokument om bibellæsning. Med bispekonferencernes tilladelse bringer catholica.dk dokumentet, fordelt på artikler, der vil blive bragt cirka med én artikel om ugen gennem fem uger. Her følger fjerde del.

Af bispekonferencerne i England & Wales og Skotland ¹

Fjerde del

At læse Det nye Testamente

Herrens ord forbliver til evig tid. Det er dette ord,
som er forkyndt for jer (1 Pet 1,25)

42. Åbenbaringens klimaks

"Guds ord, der er en Guds kraft til frelse for enhver som tror,² kommer i Det nye Testaments skrifter til udtryk på en helt enestående måde og viser sin kraft".³ I disse skrifter lærer vi, hvordan Gud, som talte til vore forfædre gennem profeterne, endelig taler gennem sin Søn. Han kommer for at forkynde Guds Rige, og for at gøre Gud kendt gennem sine handlinger og ord og for at bringe frel-

---

¹ Oversat af Lillian Kristensen

² Rom 1,16: For jeg skammer mig ikke ved evangeliet; det er Guds kraft til frelse for enhver, som tror, både for jøde, først, og for græker.

³ Andet Vatikankoncil: Dei Verbum, 17. **Klik her** for at se dette koncilsdokument

sesplanen til dens klimaks. Det fuldfører han ved sin død og opstandelse, ved sin tilbagevenden til Faderen og ved at sende Helligånden. Evangeliet forkyndes, og Kirken samles fra alle nationer.⁴

43. De fire evangelier

De fire evangelier, de centrale vidnesbyrd om Jesu liv og lære, er "hjertet i alle Skrifterne".⁵ Blandt alle skrifterne, selv i Det nye Testamente, har evangelierne den mest ærefulde plads, hvilket vises af Kirken på mange forskellige måder. Ud fra et ønske om at styrke nutidens mænd og kvinders ærbødige og livsændrende accept af evangelierne, har Kirken i *Dogmatisk konstitution om Guds Åbenbaring (Dei Verbum)* og i *Katolske Kirkes Katekismus* givet en redegørelse for faserne i dannelsen af evangelierne. En mere fuldstændig redegørelse for denne proces kan findes i dokumentet fra Den pavelige Bibelkommission om evangeliernes historicitet,⁶ kaldet *Sancta Mater Ecclesia*.⁷ Processen startede med Jesu liv og lære. Så, efter at Jesus var vendt tilbage til Faderen, prædikede apostlene om Jesus med den fyldigere forståelse, som blev dem til del gennem deres møde med den opstandne Herre og modtagelsen af Helligånden. Endelig skrev evangelisterne deres evangelier med udvalgte elementer fra den mundtlige eller skriftlige tradition. De sammentrængte nogle elementer og forklarede andre for at bistå de kristne fællesskaber i deres situationen, og hele tiden forkyndte de det glædelige budskab på en sådan måde, at sandheden om Jesus blev gjort kendt.⁸ De fire evangelier giver os fire præsentationer af Jesus, der supplerer hinanden. Mysteriet om Jesus, Messias og Guds Søn, er så dybtgående og vanskelig for det menneskelige sind at trænge til bunds i, at intet enkelt billede af Jesus vil yde ham retfærdighed. Kirken giver os fire troværdige beretninger fra apostlenes vidnesbyrd og den forståelse, der udviklede sig i de tidlige kristne fællesskaber.

44. En enestående litterær genre

I det apostolske brev i anledning af det nye årtusinde har Pave Johannes Paul II givet en kortfattet beskrivelse af evangeliernes natur: " Det, vi modtager fra dem, er et troens syn, der bygger på et sikkert historisk vidnesbyrd: et sandt vidnesbyrd, som evangelierne – trods deres indviklede redigering og primære kateketiske formål – giver videre til os på en fuldstændig troværdig måde. ".⁹ I evangeliernes tilfælde er det ganske nødvendigt at respektere den måde, de er skrevet på, og den enestående litterære genre, der er benyttet af evangelisterne. Forskelle mellem de fire kanoniske evangelier har været bekendt siden de tidlige århundrede og er sommetider blevet brugt til at udfordre den kristne tro. Vi må være opmærksomme på, at evangelierne på forunderlig måde væver historie og teologi sammen i deres beretning om Kristi liv, og at dette igen er flettet sammen med en senere forståelse af Kristus ud fra det første århundredes fællesskaber. De tre synoptiske evangelier: Matthæusevangeliet, Markusevangeliet og Lukasevangeliet ligner hinanden så meget, at det er indiskutabelt, at evangelisterne har haft adgang til det samme materiale. På trods af, at man længe mente, at Matthæusevangeliet var det første, der blev skrevet, så anser de fleste forskere nu Markusevangeliet for det første, der blev nedskrevet. Den katolske Kirke har ingen vanskelighed med denne påstand, som synes at være godt begrundet af forskere i mere end et århundrede. Ifølge denne forskning blev Markusevangeliet brugt af Matthæus og Lukas som én kilde i opbygningen af deres meget længere evangelier. Johannesevangeliet står for sig selv med sin egen tradition om Jesus og

⁴ Dei Verbum, 17; Katolske Kirkes Katekismus, 124

⁵ Katolske Kirkes Katekismus, 125

⁶ Dvs. om den enkelte evangelietekst skal betragtes som historisk

⁷ Den pavelige Bibelkommission: Sancta Mater Ecclesia – De historica evangeliorum veritate. 21. april 1964. Teksten er offentliggjort i Acta Apostolicae Sedis, 56 (1964) 712–718. Den er ikke fundet tilgængelig på internet.

⁸ Dei Verbum, 18–19; Katolske Kirkes Katekismus, 126

⁹ Johannes Paul II: Novo Millennio Ineunte, 17. **Klik her** for at se dette dokument

den anderledes tilblivelsesproces. Senere "apokryfe" evangelier, hvoraf mange er blevet studeret af forskere i nyere tid, blev ikke tilføjet den kristne kanon, fordi de hyppigt kommer med overdrevne beretninger og fremstillinger af Jesus og hans lære, som er vanskelige at forene med det, der findes i de fire kanoniske evangelier.

45. *Det glædelige budskab om Guds Rige*

Markusevangeliet er traditionelt knyttet sammen med Peters prædiken i Rom og begynder med en forkyndelse af kristen tro. Jesus beskrives som "Kristus" og "Guds Søn" i det første vers af evangeliet som for at minde os om, at evangelierne primært er kateketiske og skrevet til os som en forkyndelse. De følgende vers i Markusevangeliet forsætter med en rig kristologi i præsentationen af Jesus. Han kommer som den, der er større end Johannes Døberen. Han er den syndfri, der bliver døbt med Johannes Døberens omvendelsesdåb sammen med syndige mænd og kvinder. Han er den Ånds-fyldte Messias, men også Herrens tjener. Fyldt af Ånden prøves Jesus af Satan. De første ord, Jesus siger i Markusevangeliet, forkynner Guds Riges komme eller herredømme (Mark 1,15). Dette er det centrale tema i Jesu forkyndelse i de synoptiske evangelier, og mange af hans lignelser viser Rigets særlige karakter.¹⁰ Jesus forkynner Guds sejr, at Gudsriget med sikkerhed kommer, og han viser realiteten i denne sejr i sine mægtige gerninger, som vi kalder mirakler. Markus fremstiller dem som sejre over den ondes magt, som bringer sygdom og smerte over mænd og kvinder. Jesu mirakler bekræfter hans budskab. Jesus arbejder, som Gud arbejder, både gennem handlinger og ord.

46. *Markus' historie om Jesus*

Markus samler traditionerne om Jesus på en dramatisk måde. Evangeliets første otte kapitler beskriver Jesus gerning i Galilæa, hvor han har nogen succes og samler disciple sammen, selv om de religiøse autoriteter allerede er bekymrede over hans popularitet. Så lader Markus Jesus foretage den vanskelige og farlige rejse til Jerusalem, hvor han, efter kort tids virke, vil blive arresteret, tortureret og henrettet. Mens Markus beretter, at Jesus blot foretog én rejse til Jerusalem, fortæller Johannesevangeliet om Jesus i Jerusalem til forskellige tider og lader ane, at han foretog adskillige rejser til Jerusalem i forbindelse med de store fester. Der er ingen alvorlig uoverensstemmelse her, for Markus har tænkt en særlig struktur for at forstærke historien om Jesus og har arrangeret sit traditionsmateriale derefter. Markus beskriver virkningsfuldt Jesu vilje til at gøre Faderens vilje ved at tale om denne ene rejse til korset. Matthæus og Lukas overtager den grundlæggende rækkefølge i Markusevangeliet, og de tilføjer meget nyt materiale.

47. *Den lidende Messias*

En dialog mellem Jesus og Peter midt i Markusevangeliet anses for at være noget i retning af et vendepunkt. Da Jesus spørger sine disciple, hvem de siger, han er, erklærer Peter, at Jesus er Kristus, Messias.¹¹ Ganske uventet fortsætter Jesus med at tale om sin arrestation og død i Jerusalem. Peter reagerer med rædsel, og hvornår Jesus end taler om sin kommende død, er disciplene uforstående, og bange for at spørge. For dem at se skulle Messias' gerning ikke omfatte martyrium, men

¹⁰ Den pavelige Bibelkommission: *Det jødiske folk og dets hellige skrifter i den kristne Bibel*, 61. Det omfattende dokument er ikke oversat til dansk, men kan læses ved at klikke her: [engelsk](#) eller [tysk](#)

¹¹ Mark 8,29: Så spurgte han dem: "Men I, hvem siger I, at jeg er?" Peter svarede: "Du er Kristus."

Jesus udfordrede de jødiske forventninger om Messias.¹² Jesu rejse til Jerusalem er også disciplenes rejse, de ledsager ham og kæmper med at komme overens med hans skæbne.

48. Jesu død og opstandelse

Efter kort tids gerning i Jerusalem og Den sidste Nadver med disciplene, arresteres Jesus og korsfæstes på grund af de religiøse lederes fjendtlighed og deres hemmelig aftale med de romerske autoriteter.¹³ Jesu lidelse og korsfæstelse fremstilles med stor realisme af Markus. Da Jesus dør, er det den romerske officer, der forkynnder hans storhed.¹⁴ Markus fortæller om opdagelsen af den tomme grav, og et tillæg til evangeliet giver en kort beskrivelse af den opstandne Jesu forskellige tilsynkomster.¹⁵

49. De første kapitler i Matthæusevangeliet

Evangelisten Matthæus bearbejder Markus' fortælling ved at tilføje en betydelig mængde af nyt materiale. Denne evangelist henvender sig til en menighed, hvor de troende er jøde-kristne. Hans primære formål er at vise, at Jesus opfylder de jødiske skrifter. Han begynder sit evangelium med en slægtstavle, der viser Jesu stamtræ fra Abraham, jødernes fader, og fra Kong David.¹⁶ I modsætning til Markus giver Matthæus os historier om Jesu fødsel. De er omgivet af gammeltestamentlige citater, som erklæres at være opfyldt. Disse historier sætter fokus på den rolle, Josef har i at acceptere og beskytte Marias barn, og med fortællingen om De hellige tre Konger viser de, at Jesus er frelser for alle nationer. Disse historier først i evangeliet antyder også, at de politiske og religiøse ledere er fjendtlig overfor Messias.

50. Bjergprædiken

Matthæus præsenterer fem store taler af Jesus, og de er skrevet ned på måde, der er meget traditionel for Jesu lære. De fem taler forstås som en afspejling af de fem Mosebøger, den jødiske Torah, som vi kender som Pentateuken.¹⁷ Jesus er den nye profet, større end Moses. Den første og største af disse taler er Bjergprædiken.¹⁸ Kristne og mange andre værdsætter Saligprisningerne, som prædikenen begynder med. De lærer os om, hvordan Gud vender det, som verden opfatter som ulykkeligt, til kanaler for velsignelse. Gud ser med kærlighed på de fattige og de sagtmødige, de barmhjertige og de rene af hjertet. Jesus forkynnder højtideligt, at han er kommet for at opfylde loven og profeterne; det er hans autoritative lære. Jesus udvikler den jødiske lære om lovens principper om almisse, faste og bøn, som er de traditionelle gode gerninger blandt jøder. Prædikenen indeholder en udfordring fra Jesu side om at være "fuldkomne, som jeres himmelske fader er fuldkommen",¹⁹ en udfordring til os stadig i dag.

---

¹² Det jødiske folk, 21 og 63

¹³ Det jødiske folk, 72

¹⁴ Mark 15,39: Da officeren, som stod lige over for ham, så, at han udåndede sådan, sagde han: "Sandelig, den mand var Guds søn."

¹⁵ Læs Mark 16,1–8 og 16,9–20

¹⁶ Det jødiske folk, 70

¹⁷ Græsk: de fem bind (eller bogruller)

¹⁸ Matt kap. 5–7

¹⁹ Matt 5,48

51. Jøder og kristne i Matthæusevangeliet

På den ene side fremhæves det, at Jesus bringer Skriften til opfyldelse, men på den anden side overvejer Matthæus også den afstand mellem kristne og jøder, som var en del af erfaringen i hans menighed. Modsætningsforholdet mellem jøde-kristne og jøder, som ikke accepterede Jesus, har dybtgående påvirket evangeliet. Jesu modsætningsforhold til de skriftkloge og farisæerne understreges dramatisk.²⁰ Sådanne fjendtlige ord må aldrig blive brugt som et påskud til at behandle nogle fra det jødiske folk med foragt. Folkemængdens ord: "Lad hans blod komme over os og vore børn!"²¹ er et eksempel på en dramatiserende overdivelse og må aldrig – som det med tragiske konsekvenser er sket i tidligere århundreder – blive brugt til at opmuntre til had og forfølgelse af det jødiske folk. Denne holdning og dette sprog fra det første århundredes stridigheder mellem jøder og jøde-kristne må aldrig igen blive brugt i forholdet mellem jøder og kristne.²²

52. Matthæus og Kirken

Matthæusevangeliet er det eneste evangelium, der udtrykkelig taler om "Kirken" (*ekklesia* på græsk). Det indeholder Peters bemyndigelse, som er givet af Jesus.²³ Peters tro, som smerteligt bliver udfordret, og som ikke er uden svigten, er ikke desto mindre Kirkens klippe. Jesus lærer disciplene om menighedsliv.²⁴ Det er kun Matthæus, der i evangeliet præsenterer Verdensdommen, en dramatisk udfordring til at tjene den mindste af vore brødre og søstre.²⁵ Denne udfordring bør aldrig glemmes af kristne, især ikke i vore dage, hvor så mange af vore brødre og søstre er i nød og lider på grund af fattigdom, sygdom, undertrykkelse eller vold, og hvor midlerne til at afhjælpe så mange mangelsituationer er til stede for de magtfulde. Matthæusevangeliet, som startede med vismænd fra fjerne lande, slutter med sendelse til verdens lande. Jesus, som først kom for sit eget jødiske folk, sender disciplene ud for at prædike evangeliet i alle lande og døbe.²⁶

53. Lukas' historie om Jesu fødsel

Ganske som Matthæusevangeliet begynder Lukasevangeliet og med fortællinger om Jesu fødsel, men i Lukasevangeliet er de meget mere omfattende og indeholder rige og smukke meditationer om både Johannes Døberen og Jesus. Vi hører først om bebudelsen om Døberen og hans fødsel. Han fødes af forældre, Elisabeth og Zakarias, der er oppe i årene, men Jesu undfangelse er endnu mere forunderlig. Maria hører, at Guds Ånd vil overskygge hende. Barnet er undfanget ved Guds kraft. I Lukas' historie om Jesu fødsel er fokus sat på Maria. Hun er den, der er den "benådede".²⁷ Hun hører og undfanger Guds Ord. Hun er "Herrens tjenerinde".²⁸ Hun forkynder Herrens storhed i sin

²⁰ Se Matt kap. 23

²¹ Matt 27,25

²² Det jødiske folk, 70–71

²³ Matt 16,18–19: Og jeg siger dig, at du er Peter, og på den klippe vil jeg bygge min kirke, og dødsrigets porte skal ikke få magt over den. Jeg vil give dig nøglerne til Himmeriget, og hvad du binder på jorden, skal være bundet i himlene, og hvad du løser på jorden, skal være løst i himlene.

²⁴ Læs Matt kap. 18

²⁵ Læs Matt 25,31–46

²⁶ Matt 28,16–20: Men de elleve disciple gik til Galilæa til det bjerg, hvor Jesus havde sat dem stævne. Og da de så ham, tilbad de ham, men nogle tvivlede. Og Jesus kom hen og talte til dem og sagde: "Mig er givet al magt i himlen og på jorden. Gå derfor hen og gør alle folkeslagene til mine disciple, idet I døber dem i Faderens og Sønnens og Helligåndens navn, og idet I lærer dem at holde alt det, som jeg har befaleet jer. Og se, jeg er med jer alle dage indtil verdens ende."

²⁷ Luk 1,28

²⁸ Luk 1,38

lovsang, *Magnificat*.²⁹ Historien om Jesu fødsel sættes i sammenhæng med verdenshistorien med Lukas' henvisning til de samtidige regenter, inkluderende kejser Augustus.³⁰ På trods af denne universelle vision er de første, der besøger Jesus, lokale fårehyrder, der var foragtet og udelukket dengang. Lukas viser også Marias og Josefs trofasthed overfor den jødiske tro ved deres besøg i templet i Jerusalem. Maria er model for alle i sin accept af Guds vilje, som vil indebære lidelse og hendes undren over Guds vej i sit hjerte.³¹

54. Det glædelige budskab til de fattige

I de første vers fortæller Lukas, hvorfor han skriver evangeliet. Han fastslår, at andre allerede har skrevet, men at han også har traditioner at tilføje både fra øjenvidner og forkyndere for at bekræfte troen hos sine tilhørere.³² Lukas bearbejder de grundlæggende historier fra Markusevangeliet, ganske som Matthæus gør, ved at fortælle om den ene rejse, Jesus tog til Jerusalem i løbet af sin gerning. Hos Lukas begynder Jesu gerning med hans besøg i Nazareth, hvor han ved at læse ordene fra Esajas' Bog forkynder grunden til sin sendelse: "Herrens ånd er over mig, fordi han har salvet mig. Han har sendt mig for at bringe godt budskab til fattige".³³ Jesus rækker ud mod synderne, de syge, de fattige, de udstødte af samfundet, de fremmede. Denne favnende tjeneste udfordrer konstant kristne til at række ud, især efter dem, der har få ressourcer, og dem, der er ringeagtede. Det glædelige budskab er, at alle er værdsatte børn af Gud.

55. Jesu gerning overfor kvinder og deres gerninger overfor ham

I de første kapitler fokuserer Lukas på Marias hellighed, hvordan hun mere end alle andre hørte Guds ord og bevarede det.³⁴ Lukas fremhæver også Elizabeths og Annas tro. I løbet af evangeliet fortæller han om Jesu gerning overfor kvinderne og deres gerninger overfor ham. Han opvækker enkens søn i Nain.³⁵ Den syndige kvinde i Simons hus tjener Jesus ud fra bevidstheden om, at hendes synder, hendes mange synder, er blevet tilgivet. Hun er et eksempel på kærlighed, der springer ud af tilgivelse.³⁶ Lukas beretter, at nogle kvinder, blandt dem Maria Magdalene, som Jesus havde helbredt fra en alvorlig sygdom, både følger Jesus og sørger for ham.³⁷ Martha sørger for Jesus, mens Maria tager del i hans undervisning.³⁸ Kvinder følger Jesus, selv på vejen til Golgata.³⁹ Lukas fremhæver dermed, hvad ingen andre evangelister gør, hvor tæt kvinderne blev involveret i Jesu tjeneste.

²⁹ Læs Luk 1,46–55

³⁰ Luk 2,1: Og det skete i de dage, at der udgik en befaling fra kejser Augustus om at holde folketælling i hele verden.

³¹ Luk 2,19: Men Maria gemte alle disse ord i sit hjerte og grundede over dem. Luk 2,35: ... ja, også din egen sjæl skal et sværd gennemtrænge ... Luk 2,51: Så fulgte han med dem tilbage til Nazareth, og han var lydige mod dem.

³² Luk 1,1–4: Eftersom mange andre har søgt at give en fremstilling af de begivenheder, som har fundet sted iblandt os, sådan som det er blevet overleveret os af dem, der fra begyndelsen var øjenvidner og ordets tjenere, har også jeg besluttet nøje at gennemgå alt forfra og nedskrive det for dig i rækkefølge, højtærede Theofilus, for at du kan vide, hvor pålideligt det er, som du er blevet undervist i.

³³ Luk 4,18

³⁴ Luk 11,28: Men han svarede [om Maria]: Javist! Salige er de, som hører Guds ord og bevarer det!

³⁵ Læs Luk 7,11–17

³⁶ Læs Luk 7,36–50

³⁷ Luk 8,1–3: I den følgende tid gik han fra by til by og fra landsby til landsby, og han prædikede og forkyndte evangeliet om Guds rige. Sammen med ham var de tolv og nogle kvinder, der var blevet helbredt for onde ånder og sygdomme. Det var Maria med tilnavnet Magdalene, som syv dæmoner var faret ud af, og Johanna, der var gift med Kuza, en embedsmand hos Herodes, og Susanna og mange andre. De sørgede for dem af deres egne midler.

³⁸ Luk 10,42: [Jesus svarede Martha:] Men ét er fornødent. Maria har valgt den gode del, og den skal ikke tages fra hende.

³⁹ Luk 23,27: En stor folkemængde fulgte ham, deriblandt også kvinder, som jamrede og græd over ham.

56. At søge og finde det mistede

Lukas følger meget nyt materiale til fortællingen om Jesu rejse til Jerusalem, blandt andet lignelser, der kun findes i dette evangelium, og som værdsættes højt af kristne. Den barmhjertige samaritaner, et menneske fra et foragtet folk, bliver et eksempel på kærlighedens tjeneste.⁴⁰ Lignelsen om den fortabte søn fremhæver den yngste søns villighed til at søge tilgivelse, den kærlige faders varme omfavelse og især den retfærdige ældste brors behov for at efterligne faderens tilgivende velkomst ved at ændre hjertets holdning overfor dem, der fejler.⁴¹ Det er en stærk lignelse med meget, der kan styrke vore hjerter. Lignelsen om den rige mand og Lazarus rummer en stor udfordring til kristne om at have omsorg for dem, der i nød råber efter dem.⁴² Det er en lignelse med enorm relevans for verden i dag. Da Jesus når Jeriko, møder han Zakæus og forkynder formålet med sin gerning: "Menneskesønnen er kommet for at opsøge og frelse det fortabte".⁴³

57. Brændte vore hjerter ikke i os?

Lukas' beretning om Jesu død viser, hvordan Jesus igen og igen rækker ud med helbredelse og tilgivelse. Den gode røver hører ordene: "I dag skal du være med mig i Paradis".⁴⁴ Stemningen i fortællingen om Jesu død mildnes, da skaren vender hjem, mens de slår sig for brystet i sorg,⁴⁵ og Jesu slægtninge ser til på afstand.⁴⁶ Lukas' fortællinger om tilsynekomsterne af den opstandne Jesus er uddybet. Jesu møde med de to disciple på vejen til Emmaus viser den forandrende, helende kraft i den opstandne Herres nærvær gennem de gaver, han giver i Bibel og Eukaristi. Disciplenes hjerter "brændte i dem", da Jesus forklarede skrifterne for dem.⁴⁷ Vore hjerter kan have samme oplevelse af Kristi nærvær på vores rejse gennem de gaver, han giver i ord og sakramente.

58. Det fjerde evangelium

Mens Matthæus og Lukas bearbejdede Markus' måde at nedskrive traditionen om Jesus på og uddybde den med ny indsigt om hans identitet og formål, så er Johannesevangeliet opbygget på en hel anderledes måde og når nye højder i beskrivelse af fylden i den kristne tro på Jesus, Guds Søn. I evangeliets prolog bliver Jesus præsenteret som Ordet, som var hos Gud i begyndelsen, som var Gud, og som blev kød og levede iblandt os. Han er Guds "nåde og sandhed".⁴⁸ Allerede fra begyndelsen af fortællingen hyldes Jesus med forskellige titler, "Guds lam", "Messias", "Guds Søn", "Israels konge". I modsætning til de synoptiske evangelier ser disciplene "hans herlighed", de erkender hans fulde identitet fra begyndelsen.⁴⁹

---

⁴⁰ Læs Luk 10,29–37

⁴¹ Læs Luk 15,11–32

⁴² Læs Luk 16,19–31

⁴³ Luk 19,10

⁴⁴ Luk 23,43

⁴⁵ Luk 23,48: Da alle de skarer, som var strømmet sammen til dette skue, så, hvad der skete, slog de sig for brystet og vendte hjem.

⁴⁶ Luk 23,49: Alle de, som kendte ham, også de kvinder, som var fulgt med ham fra Galilæa, stod og så alt dette på afstand.

⁴⁷ Luk 24,32: De [to disciple i Emmaus] sagde til hinanden: "Brændte vore hjerter ikke i os, mens han talte til os på vejen og åbnede Skrifterne for os?"

⁴⁸ Joh 1,14: Og Ordet blev kød og tog bolig iblandt os, og vi så hans herlighed, en herlighed, som den Enbårne har den fra Faderen, fuld af nåde og sandhed.

⁴⁹ Joh 2,11: Dette gjorde Jesus i Kana i Galilæa som begyndelsen på sine tegn og åbenbarede sin herlighed, og hans disciple troede på ham.

59. Tegnene i Johannesevangeliet

Johannes kalder Jesu mirakler for "tegn" for at understrege deres dybere, kristologiske betydning. Johannes fokuserer i sit evangelium ikke på forkyndelsen af Gudsriget, men på Jesu person. Hvert tegn udtrykker et budskab vedrørende Jesus. I Kana, hvor det første tegn udføres, skaber Jesus den messianske tids vin.⁵⁰ De følgende kapitler indeholder taler af Jesus, som i århundrede er blevet brugt i Kirken som forberedelse til påsken og ved dåb: Jesus taler til Nikodemus om genfødsel af vand og Helligånd, og han tilbyder den samaritanske kvinde levende vand, der vælder til evigt liv.⁵¹ Senere tegn i evangeliet efterfølges af omfattende diskussioner mellem Jesus og "jøderne". Ganske som i Matthæusevangeliet skyldes noget af fjendskabet i disse argumenter den spændte relation mellem jøder, som var blevet kristne, og de jøder, der ikke accepterede Jesus, og den påstand om guddommelighed, der var om ham. Da Jesus helbredte den blindfødte mand, erklærede han: "Jeg [er] verdens lys".⁵² Dette er en af adskillige "Jeg er" erklæringer, som er et særligt særpræg ved evangeliets rige kristologi. Mens den blindfødte mand får sit syn igen, afbildes farisæerne som dem, der lider af spirituel blindhed.⁵³ På lignende måde er det, da Jesus forbereder sig på at opvække Lazarus, og han erklærer: "Jeg er opstandelsen og livet".⁵⁴ Mens Jesus genopretter livet for Lazarus, planlægger jøderne at dræbe Jesus.⁵⁵ De negative billeder af "jøderne" er tydeligvis farvede af dårlige relationer mellem jøder og kristne i det første århundrede og bør aldrig bruges som en anledning til fjendtlighed mod jøder i vore dage.⁵⁶

60. Jesu afskedstaler

Johannesevangeliet giver os en forlænget afskedstale af Jesus.⁵⁷ Da Jesus havde vasket disciplenes fødder som et eksempel på selvhengivende tjeneste, giver han sit nye kærlighedsbud: "Som jeg har elsket jer, skal også I elske hinanden".⁵⁸ Da disciplene er forvirrede omkring Jesu bortgang, erklærer han: "Jeg er vejen og sandheden og livet".⁵⁹ Han er vintræet, og hans disciple er grenene.⁶⁰ Han taler også gentagne gange om Talsmandens komme, Helligånden, som altid vil være hos disciplene og minde os om det, han har sagt og lede os på sandhedens vej.⁶¹ Denne Ånd har ledet Kirken lige

⁵⁰ Læs Joh 2,1–12

⁵¹ Læs Joh kap. 3 og 4

⁵² Joh 9,5

⁵³ Joh 9,39–41: Og Jesus sagde: "Til dom er jeg kommet til denne verden, for at de, der ikke ser, skal komme til at se, og de, der ser, skal blive blinde." Nogle af farisæerne, som var sammen med ham, hørte dette og sagde til ham: "Er vi måske også blinde?" Jesus svarede dem: "Var I blinde, havde I ikke synd. Men nu siger I: Vi ser; i synd er og bliver I."

⁵⁴ Joh 11,25

⁵⁵ Joh 11,53: Fra den dag af var de besluttet på at slå ham ihjel.

⁵⁶ Det jødiske folk, 76–78

⁵⁷ Læs Joh kap. 13 – 17

⁵⁸ Joh 13,34

⁵⁹ (Joh 14,6)

⁶⁰ Joh 15,1–5: Jeg er det sande vintræ, og min fader er vingårdsmanden. Hver gren på mig, som ikke bærer frugt, den fjerner han, og hver gren, som bærer frugt, den renser han, for at den skal bære mere frugt. I er allerede rene på grund af det ord, jeg har talt til jer. Bliv i mig, og jeg bliver i jer. Ligesom en gren ikke kan bære frugt af sig selv, men kun når den bliver på vintræet, sådan kan I det heller ikke, hvis I ikke bliver i mig. Jeg er vintræet, I er grenene. Den, der bliver i mig, og jeg i ham, han bærer megen frugt; for skilt fra mig kan I slet intet gøre.

⁶¹ Joh 14,16: og jeg vil bede Faderen, og han vil give jer en anden talsmand, som skal være hos jer til evig tid. – Joh 14,26: Men Talsmanden, Helligånden, som Faderen vil sende i mit navn, han skal lære jer alt og minde jer om alt, hvad jeg har sagt til jer. – Joh 15,26: Når Talsmanden kommer, som jeg vil sende til jer fra Faderen, sandhedens ånd, som udgår fra Faderen, skal han vidne om mig. – Joh 16,13: Men når han kommer, sandhedens ånd, skal han vejlede jer i hele sandheden; for han skal ikke tale af sig selv, men alt, hvad han hører, skal han tale, og hvad der kommer, skal han forkynde for jer.

siden Jesu dage. Det sidste kapitel af denne lange tale indeholder Jesu bøn, hvor han går i forbøn for disciplene og for alle dem, der vil komme til at kende ham ved deres ord. Denne bøn, hvor Jesus beder for enheden af alle troende, er en favorittekst i økumeniske forsamlingsarbejdet for den fulde, synlige enhed af alle døbte.⁶²

61. Johannes' billede af Jesu død

Johannes skildrer Jesus som afklaret og modig i mødet med døden. Der er ingen dødsqual hos Jesus i Getsemane, for det er dem, der er sendt af sted for at arrestere ham, som falder til jorden.⁶³ I domfældelsen over Jesus fremstår Pilatus som forvirret og desorienteret, men han erklærer ufrivilligt sandheden om Jesus overfor verden, da han insisterer på, at indskriften over korset, skrevet på hebraisk, græsk og latin, skal blive der, så alle kan se den: "Jesus af Nazareth, jødernes konge".⁶⁴ Kun dette evangelium fortæller, at Jesu mor er til stede ved korset, ledsaget af "den elskede discipel", der traditionelt menes at være evangelisten selv.⁶⁵ Da han havde råbt: "Det er fuldbragt", bøjede han hovedet og "opgav ånden".⁶⁶ Vandet og blodet fra hans side er blevet opfattet som symboler på dåben og på Eukaristien.⁶⁷

62. Den opstandne Herre

Johannes fortæller om mødet mellem den opstandne Herre og Maria Magdalene, som med rette fejres i liturgien som den første budbringer af det glædelige budskab om Kristi opstandelse. Tilsynecomsten i ovensalen kulminerer med Thomas' ord, der er fuld af kristen tro, da han siger: "Min Herre, og min Gud!"⁶⁸ I et tilføjet kapitel læser vi beretningen om Jesu møde med Peter og den intense gentagelse af Jesu spørgsmål: "Elsker du mig?"⁶⁹ Som Peter kaldes vi til en endnu dybere kærlighed. Det er essensen af evangeliets udfordring. Johannesevangeliet slutter med Jesu fornyede opfordring "Følg mig!"⁷⁰

---

⁶² Læs Joh kap. 17

⁶³ Joh 18,6: Da Jesus sagde: "Det er mig," veg de tilbage og faldt om på jorden.

⁶⁴ Joh 19,19–22: Pilatus havde lavet en indskrift og sat den på korset. Den lød: "Jesus fra Nazareth, jødernes konge." Den indskrift læste mange af jøderne, for stedet, hvor Jesus blev korsfæstet, lå nær ved byen, og den var skrevet på hebraisk, latin og græsk. Jødernes ypperstepræster sagde nu til Pilatus: "Skriv ikke: 'Jødernes konge', men: 'Han sagde: Jeg er jødernes konge'." Pilatus svarede: "Hvad jeg skrev, det skrev jeg."

⁶⁵ Joh 19,25–27: Men ved Jesu kors stod hans mor, hans mors søster, Maria, Klopas' hustru, og Maria Magdalene. Da Jesus så sin mor og ved siden af hende den discipel, han elskede, sagde han til sin mor: "Kvinde, dér er din søn." Derpå sagde han til disciplen: "Dér er din mor." Fra den time tog disciplen hende hjem til sig.

⁶⁶ Joh 19,30

⁶⁷ Joh 19,34: En af soldaterne stak ham i siden med et spyd, og der kom straks blod og vand ud.

⁶⁸ Joh 20,28

⁶⁹ Joh 21,15–17: Da de havde spist, siger Jesus til Simon Peter: "Simon, Johannes' søn, elsker du mig mere end de andre?" Han svarede: "Ja, Herre, du ved, at jeg har dig kær." Jesus sagde til ham: "Vogt mine lam!" Igen, for anden gang, sagde han til ham: "Simon, Johannes' søn, elsker du mig?" Han svarede: "Ja, Herre, du ved, at jeg har dig kær." Jesus sagde til ham: "Vær hyrde for mine får!" Jesus sagde til ham for tredje gang: "Simon, Johannes' søn, har du mig kær?" Peter blev bedrøvet, fordi han tredje gang spurgte ham: "Har du mig kær?" og han svarede ham: "Herre, du ved alt; du ved, at jeg har dig kær." Jesus sagde til ham: "Vogt mine får!"

⁷⁰ Joh 21,19: Med de ord betegnede han den død, Peter skulle herliggøre Gud med. Og da han havde sagt det, sagde han til ham: "Følg mig!" – Joh 21,22: Jesus sagde til Peter: "Hvis jeg vil, at han skal leve, til jeg kommer, hvad angår det så dig? Følg du mig!"

63. Den apostolske prædiken

Den anden bog, der er skrevet af Lukas, Apostlenes Gerninger, fører historien endnu længere, efterhånden som det glædelige budskab om Jesus prædikes "i Jerusalem og i hele Judæa og Samaria og lige til jordens ende".⁷¹ Beretningen om Helligåndens dramatiske kraft ved pinsefesten forkynder Kirkens fødsel. Peters tale er den første af mange taler i Apostlenes Gerninger. I alle talerne er fokus sat på Jesu død og opstandelse og det deraf følgende kald til at tro på ham. Lukas beskriver, at den tidlige menighed holdt fast ved "apostlenes lære og fællesskabet, ved brødets brydelse og ved bønnerne".⁷² Det er stadig Kristi kald i dag, at vi gennem troskab overfor ordet, Eukaristien og bønnerne skal leve i et kærlighedsfællesskab, der rækker ud efter hele verden i mission.

Efter beretningen om den første kristne martyr, Stefanus', død, præsenteres vi for Saulus og hans dramatiske oplevelse af Kristi kald på vejen til Damaskus.⁷³ Saulus, også kendt som Paulus, er det "udvalgte redskab" til at bringe Kristi navn ud til alle nationer.⁷⁴ Imens oplever Peter også en vision, i hvilken han lærer, at alle folkeslag er velkomne ind i Kristi flok.⁷⁵

64. Paulus' rejser

I Apostlenes Gerninger finder vi også beretninger om Paulus' tre missionsrejser og hans sidste rejse til Rom. I løbet af den anden rejse sætter Paulus, inspireret af en vision, over til Europa.⁷⁶ Paulus og hans ledsagere er ofte udsat for forfølgelse fra jøderne og for alle slags besværligheder. Det er Paulus' mission overfor hedninger, som er hovedårsagen til den jødiske modstand.⁷⁷ Da fjendtligheden mod ham vokser blandt jøderne i Jerusalem, appellerer han til kejseren og foretager en risikabel sørejse til Rom. I slutningen af Apostlenes Gerninger er evangeliets budskab nået til Rom, som er kejserens hovedstad og bestemt til at blive hjertet i Den universelle Kirke.

65. Paulus' mission og budskab

Vi får et mere direkte vidnesbyrd om Paulus gennem hans breve. De ægte Paulusbreve blev skrevet længe før det første evangelium og er derfor de tidligste skrifter i Det nye Testamente. Paulus er fuldstændig overbevist om, at han var "udset til at forkynde [...] evangeliet".⁷⁸ Han er kaldet af Kristus til at prædike "troslydighed" for alle nationer,⁷⁹ blandt hvilke han indbefatter folket i Rom, som han kalder "Guds elskede [...], som er kaldet til at være hellige".⁸⁰ Paulus er hedningernes apostel, som forkynder tro på Kristus "både for jøde, først, og for græker".⁸¹ For Paulus er Kristus lovens

⁷¹ ApG 1,8

⁷² ApG 2,42

⁷³ Læs ApG kap. 9

⁷⁴ ApG 9,15: Men Herren sagde til ham [Ananias]: "Gå! For han er det redskab, jeg har udvalgt til at bringe mit navn frem for hedninger og konger og Israels børn"

⁷⁵ ApG 10,34–35: Så tog Peter ordet og sagde: "Nu forstår jeg, at Gud ikke gør forskel på nogen, v35 men at han i et hvilket som helst folk tager imod den, der frygter ham og øver retfærdighed."

⁷⁶ ApG 16,9–10: Og om natten havde Paulus et syn: Der stod en mand fra Makedonien og bad ham: "Kom over til Makedonien og hjælp os!" Da han havde haft det syn, forsøgte vi straks at rejse til Makedonien, for vi forstod, at Gud havde kaldet os til at forkynde evangeliet for dem.

⁷⁷ Det jødiske folk, 75

⁷⁸ Rom 1,1

⁷⁹ Rom 1,5: Af ham har vi fået nåde og apostelkald til at føre mennesker i alle folkeslag til troslydighed, hans navn til ære.

⁸⁰ Rom 1,7: Til alle Guds elskede i Rom, som er kaldet til at være hellige. Nåde være med jer og fred fra Gud, vor Fader, og Herren Jesus Kristus!

⁸¹ Rom 1,16: For jeg skammer mig ikke ved evangeliet; det er Guds kraft til frelse for enhver, som tror, både for jøde, først, og for græker.

fuldendelse.⁸² Kristne, der døbes ind i et nyt liv, lever ved Åndens lov.⁸³ Senere i Romerbrevet overvejer Paulus det vanskelige spørgsmål om Guds pagt med Israel. Han anvender et billede med et oliventræ. Mens nogle af grenene, nemlig de jøder, der ikke accepterede Jesus, er blevet brækket af, så er nye vilde olivengrene podet ind på Israels oliventræ.⁸⁴ De, der ikke elsker Kristus, er stadig elskede, for "sine nådegaver og sit kald fortryder Gud ikke".⁸⁵ Således forkynder Paulus det nye troslivs ekstraordinære gave, som Kristus har givet ved sin død og opstandelse, men han efterlader os ikke i tvivl om vores gæld til Abraham og hans efterkommere, vor tros rødder.⁸⁶

66. Pastorage problemer i de paulinske kirker

Som vi har set i Romerbrevet, kommer Paulus med et betydeligt bidrag til kristen forståelse af Kristi person og gerning. Han beskæftiger sig også med forskellige problemer, der møder de kristne menigheder. I Første og Andet Thessalonikerbrev beroliger han de kristne med hensyn til opstandelsen for dem, der er døde i Kristus, og neddæmper alle overdrevne forventninger om Kristi snarlige genkomst. I brevet til Filemon forholder han sig til det ømtålige problem med en bortløben kristen slave, der vender tilbage til en kristen husstand. I Første og Andet Korintherbrev beskæftiger han sig med forskellige pastorale anliggende, blandt andet uenighed i menigheden.

Paulus' lære om kvinders rolle har givet anledning til megen debat, især i vor tid. På den ene side opmuntrer Paulus kvinders tjeneste⁸⁷ og taler om både mænd og kvinders rolle i kristne liturgiske forsamlinger.⁸⁸ Andre steder i Første Korintherbrev finder vi en anvisning på, at kvinder bør tie i menighederne.⁸⁹ I Første Timotheusbrev, der sommetider anses for at være et brev af en af Paulus' disciple, gives der skriftlig retfærdiggørelse af en mindre rolle for kvinder.⁹⁰ Andre tekster beskæftiger sig med forholdet mellem mand og hustru og synes at bifalde en underordnet rolle for hustruer.⁹¹ Det må nødvendigvis forklares omhyggeligt, især når dette materiale bruges i liturgien, at sådanne tekster kommer fra særlige sociale og religiøse miljøer og skal læses i sammenhæng med hele Bibelen, og især i lyset af evangeliernes vidnesbyrd om Jesu egen vidtfavnende holdning og

⁸² Rom 3,21–22: Men nu er Guds retfærdighed åbenbaret uden lov, bevidnet af loven og profeterne, Guds retfærdighed ved tro på Jesus Kristus for alle, som tror. Der er ingen forskel. – Gal 3,24–26: Loven var vores opdrager, indtil Kristus kom, for at vi kunne blive gjort retfærdige af tro. Men efter at troen er kommet, er vi ikke længere under en opdrager. For I er alle Guds børn ved troen, i Kristus Jesus.

⁸³ Rom 8,2: For livets ånds lov har i Kristus Jesus befriet mig fra syndens og dødens lov.

⁸⁴ Rom 11,17–18: Men når nogle af grenene blev brækket af, og du, som er en gren af et vildt oliventræ, er blevet podet ind blandt grenene og også får af saften fra det ægte træs rod, så skal du ikke hovre over de andre grene; og hvis du gør det, så husk på, at det ikke er dig, der bærer roden, men roden, der bærer dig.

⁸⁵ Rom 11,29

⁸⁶ Det jødiske folk, 36

⁸⁷ Rom 16,1: Jeg anbefaler vor søster Føbe til jer; hun er menighedstjener i Kenkreæ. – Fil 4,2–3: Jeg formaner Euodia og formaner Syntyke til at enes i Herren. Ja, jeg beder også dig, trofaste Synzygos, hjælp dem, for de har kæmpet for evangeliet sammen med mig og sammen med Clemens og mine andre medarbejdere, hvis navne står i livets bog.

⁸⁸ 1 Kor 11,4–5: Enhver mand, der beder eller taler profetisk med noget på hovedet, bringer skam over sit hoved. Men enhver kvinde, der beder eller taler profetisk med utildækket hoved, bringer skam over sit hoved; hun kunne lige så godt have raget håret af.

⁸⁹ 1 Kor 14,34–35: Kvinderne skal tie stille i menighederne. De må ikke tale, men skal underordne sig, sådan som loven også siger. Men hvis de vil have noget at vide, skal de spørge deres mænd hjemme, for det sømmer sig ikke for en kvinde at tale i menigheden

⁹⁰ 1 Tim 2,12–15: At optræde som lærer tillader jeg ikke en kvinde, heller ikke at bestemme over sin mand; hun skal leve i stilhed. For Adam blev skabt først, derefter Eva, og det var ikke Adam, der blev forledt, men kvinden lod sig forlede og overtrådte budet. Men frelses skal hun, ved barnefødslen — hvis de da holder fast ved tro og kærlighed og hellighed med besindighed.

⁹¹ Kol 3,18: Hustruer, I skal underordne jer under jeres mænd, som det sømmer sig i Herren. – Tit 2,4–5: ... så de [de ældre kvinder] kan opdrage de unge kvinder til at elske mand og børn, til besindighed og ærbarhed, huslighed, godhed, til at underordne sig under deres mænd, så Guds ord ikke bliver til spot.

adfærd. De paulinske tekster bør aldrig bruges til at undergrave kvinders værdighed. I Efeserbrevet finder vi en inspirerende fremstilling af det gensidige forhold af selvhengivende kærlighed mellem mand og hustru, som har sit forbillede i Kristi kærlighed til Kirken.⁹²

67. Kristus og Kirken

Kolossenserbrevet og Efeserbrevet giver en mere udviklet forståelse af Kristus og Kirken. Kristus er den førstefødte af al skabning, og som den førstefødte af de døde er han Kirkens hoved.⁹³ Kristus gjorde en ende på adskillelsen mellem jøde- og hedninger, så alle er ét i Kristi legeme, Kirken.⁹⁴ Første og Andet Timotheusbrev og Titusbrevet anses sommetider for at være skrevet af disciple af Paulus. De giver brugbar vejledning om livet i kristne menigheder, beskriver biskoppernes, de ældstes og diakonernes tjeneste og enkernes rolle. Disse breve fremhæver nødvendigheden af troskab overfor traditionen.

68. De øvrige breve

Det nye Testamente indeholder andre apostolske breve, hvor tro på Kristus er yderligere udforsket.⁹⁵ Hebræerbrevet er en lang prædiken, som indeholder både belæring og opmuntring. Den forkynder, at Guds Søn kom til jorden som en bror til mennesker.⁹⁶ Som den nye pagts ypperstepræst frembar han ikke et rituelt offer, men sit eget liv som det eneste eviggyldige offer for synd og åbner vejen for Guds nærvær for os.⁹⁷ Jakobsbrevet indeholder vise belæring, som står i stor gæld til jødedommen. Første Petersbrev fejrer den nye fødsel i Kristus, som troende modtager i dåben. Kristne er levende sten, der er bygget på grundstenen, som er Kristus.⁹⁸ Vi er en "udvalgt slægt, et

---

⁹² Ef 5,21–33: I skal underordne jer under hinanden i ærefrygt for Kristus, I hustruer under jeres mænd som under Herren; for en mand er sin hustrus hoved, ligesom Kristus er kirkens hoved og sit legemes frelser. Ligesom kirken underordner sig under Kristus, sådan skal også I hustruer underordne jer under jeres mænd i alt. Mænd, elsk jeres hustruer, ligesom Kristus har elsket kirken og givet sig hen for den for at hellige den ved at rense den i badet med vand ved ordet, for at føre kirken frem for sig i herlighed, uden mindste plet eller rynke, hellig og lydefri. Sådan bør også mændene elske deres hustruer som deres eget legeme. Den, der elsker sin hustru, elsker sig selv. Ingen hader jo sin egen krop, men nærer og plejer den, som Kristus gør med kirken. For vi er lemmer på hans legeme. Derfor skal en mand forlade sin far og mor og binde sig til sin hustru, og de to skal blive ét kød. Dette rummer en stor hemmelighed — jeg sigter til Kristus og kirken. Men det gælder også jer, at I hver især skal elske jeres hustru som jer selv, og hustruen skal have ærefrygt for sin mand.

⁹³ Kol 1,15–20: Han er den usynlige Guds billede, al skabnings førstefødte. I ham blev alting skabt i himlene og på jorden, det synlige og det usynlige, troner og herskere, magter og myndigheder. Ved ham og til ham er alting skabt. Han er forud for alt, og alt består ved ham. Han er hoved for legemet, kirken. Han er begyndelsen, den førstefødte af de døde, for at han i alle ting skulle være den første. For i ham besluttede hele guddomsfylden at tage bolig og ved ham at forsone alt med sig, på jorden som i himlene, ved at stifte fred ved hans blod på korset.

⁹⁴ Ef 3,5–6: I tidligere slægtled blev den ikke gjort kendt for menneskenes børn, sådan som den nu er blevet åbenbaret for hans hellige apostle og profeter ved Ånden: At hedningerne er medarvinger og medindlemmede i legemet og har medandel i forjættelsen i Kristus Jesus i kraft af det evangelium.

⁹⁵ Dei Verbum, 20

⁹⁶ Hebr 2,17: Derfor måtte han i ét og alt blive som sine brødre for over for Gud at blive en barmhjertig og trofast ypperstepræst, der kunne sone folkets synder.

⁹⁷ Hebr 10,19–22: Brødre, ved Jesu blod har vi altså frimodighed til at gå ind i helligdommen ad den nye, levende vej, som han har åbnet for os gennem forhængen, det vil sige ved sit jordiske legeme, og vi har i ham en stor præst over Guds hus. Lad os derfor træde frem med oprigtigt hjerte, i en fast tro og bestænket på hjertet, så vi er befriet for ond samvittighed, og med legemet badet i rent vand.

⁹⁸ 1 Pet 2,4–5: Kom til ham, den levende sten, som blev vraget af mennesker, men er udsøgt og kostbar for Gud, og lad jer selv som levende sten bygges op til et åndeligt hus, til et helligt præsteskab, der bringer åndelige ofre, som takket være Jesus Kristus er kærkomne for Gud.

kongeligt præsteskab, et helligt folk, et ejendomsfolk".⁹⁹ Alle troende har del i Kristi præstedømme gennem dåben. Andet Petersbrev og Judasbrevet fordømmer falsk lære og opmuntrer kristent liv. De tre Johannesbreve har tydelig forbindelse til Johannesevangeliet og synes at komme fra den samme kristne menighed. Det første brev forkynder atter det nye kærlighedsbud og opmuntrer til enhed mellem troende.

69. Johannes' Åbenbaring

I den sidste bog ser Det nye Testamente frem mod Kirkens "fuldendelse i herlighed".¹⁰⁰ Det bør ikke forbavse os, at der i Johannes' Åbenbaring forekommer ekstraordinære farverige visioner – mange forstyrrende, nogle trøstende. Forfatteren, kaldet Johannes, bruger den litterære genre "apokalyptisk", som vi allerede har mødt i Daniels Bog, til at forkynde Guds endelige sejr og belønningen til de hellige, der har lidt under forfølgelse. Historiens sidste tider er fremkaldt af den opstandne Jesus, lammet, som blev slagtet, og kulminerer ved "dyrets" død. "Dyret" repræsenterer det romerske rige, som blev opfattet som det største af tidens onder, og endelig fortælles der om lammets bryllupsfest. Sådant symbolsk sprog må respekteres for, hvad det er, og skal ikke forstås bogstaveligt. Vi må ikke forvente at finde detaljer om verdens ende i denne bog – som for eksempel, hvor mange der vil blive frelst, og hvornår tidernes ende vil komme. Bogens budskab til os er, at den dag vil komme, hvor "han vil tørre hver tåre af deres øjne".¹⁰¹ "De skal se hans ansigt og bære hans navn på deres pande. Der skal ikke mere være nat, og de har ikke brug for lys fra lamper eller lys fra solen, for Herren Gud lyser for dem, og de skal være konger i evighedernes evigheder".¹⁰² Med seeren i Johannes' Åbenbaringen beder også vi om lammets, Herren Jesu, endelige komme.¹⁰³ Vi beder om Guds endelige sejr over alt det onde i verden. Vi stoler på, at vi vil tælles blandt Guds udvalgte. Vi bør altid huske Jesu ord: "Men den dag eller time er der ingen, der kender, hverken englene i himlen eller Sønnen, men kun Faderen. Tag jer i agt, hold jer vågne! For I ved ikke, hvornår tiden er inde".¹⁰⁴ Bibelens sidste bog, med al dens underlige og vanskelige særpræg, fylder os med inderligt håb til Gud, som er "Alfa og Omega, begyndelsen og enden".¹⁰⁵

[Klik her for at udskrive artiklen \(printerens skal være tændt\)](#)

[Klik her for at sende artiklen til en ven eller bekendt \(Outlook skal være startet\)](#)

[Klik her for at komme til forsiden af catholica.dk](#)

⁹⁹ 1 Pet 2,9: Men I er en udvalgt slægt, et kongeligt præsteskab, et helligt folk, et ejendomsfolk, for at I skal forkynde hans guddomsagt, han som kaldte jer ud af mørket til sit underfulde lys. – 2 Mos 19,5–6: Hvis I adlyder mig og holder min pagt, skal I være min ejendom, ene af alle folkene, for hele jorden tilhører mig. I skal være et kongerige af præster og et helligt folk for mig. Dette er, hvad du skal sige til israelitterne.

¹⁰⁰ Dei Verbum, 20

¹⁰¹ Åb 21,4

¹⁰² Åb 22,4–5

¹⁰³ Åb 22,20: Han, der vidner om dette, siger: "Ja, jeg kommer snart." Amen, kom, Herre Jesus!

¹⁰⁴ Mark 13,32–33

¹⁰⁵ Åb 1,8: "Jeg er Alfa og Omega, siger Gud Herren, han som er og som var og som kommer, den Almægtige." – Åb 21,6: Og han sagde til mig: "Det er sket. Jeg er Alfa og Omega, begyndelsen og enden. Den, der tørster, vil jeg give af kilden med livets vand for intet." – Åb 22,13: "Jeg er Alfa og Omega, den første og den sidste, begyndelsen og enden."